

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ
ቤት ጽሕፈት ቤቱን ባህሉን

جبهة الانقاذ الوطني الارتريية
مكتب الاعلام والثقافة

Eritrean National Salvation Front
Information and Cultural office

ኣብ መሰረታዊ ዓውደ ቃልስና ኣትክልና ንጽናዕ

ኣብ'ዚ እዋንዚ፡ እዚ ሕቶ'ዚ ከለዓል ዝድርኽ እንታይ ፍሉይ ነገር ሰለዝተረኣየዎ ዝብል ኣይሰኣንን ይኸውን። ከምኡ እንተብለ ድማ ሓቁዮ። ኣብ'ዚ ዝተሓላእኽ መድረኽ'ዚ ነዚ ሕቶ'ዚ ምልዓሉ ኣዝዩ ኣገዳስነ ኣሎዎዮ። እዚ ሕቶ'ዚ ፖለቲካዊ ሕቶ ከም ምጃኑ መጠን፡ እዋናዊ መንቀሊ ኣሎዎ። ከምዝፍለጥ እዋናዊነት ዘይብሉ ሕቶ፡ ኣብ መድረኽ ከም ፖለቲካዊ ሕቶ ኮይኑ ርእሱ ክኢሉ ጠጠው ክብል ኣይክእልንዮ። እዚ ሕቶ'ዚ ከነልዕ ካብ ዝድርኽና ቀንዲ ምኽንያት፡ ኣብ ትግራይ ምስ ዝተኸሰተ ውግእ ተታሓሒዙ፡ ኣብ ኤርትራዊ ደምበ ተቃውሞ ኣብ ዓውደ ቃልስና ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዝቐይርን ዘዛብዕን ኣዝዩ ዝተሓላልኹን ሓደገኛ ተኣላይነት (ኣልጋስነት) ነስተውዕል ስለዘለዎናዮ። ናይ ኣልጋስነት ዓውደ ቃልስ ከም ዝምባለ ይቅልቀል ምህላዉ ካብ ነስተብህለሉ ነዊሕ ጊዜ'ኳ እንተገበረ፡ ሽዑኡ ከምዚ ናይ ሓጂ እዋናዊ ሓደገኛ ደረጃ ኣይበጸሐን ኔሩ። ሕጂ ግና፡ ካብ ዝምባለ ተሰጋግሩ ንደምበ ተቃውሞ ኣብ ደውታ ዘእትው ፖለቲካዊ መስመር ከኸውንን፡ ናይ በዓሉ መቃቓሊ ፖለቲካዊ መልክዕ ኣሰላልፋ ክሕዝን ይርእ ኣሎ። ቀንዲ ዘቀላጠፎ ድርኽታት ካኣ፡ ኣብ መንጎ ፈደራላዊ መንግስቲ ኢትዮጵያን ክልላዊ መንግስቲ ትግራይን ብሓደ ወገን፡ ንረብሓ ፈደራላዊ መንግስቲ ዝውዕል ቐጥታዊ ፖለቲካ ወተሃደራዊ እድ ኣእታውነት ስርዓት ኢሳያስ ካኣ በቲ ካልእ ወገን፡ ኣብ ትግራይ ዝካየድ ዘሎ ውግእ'ዮ። እዚ ድማ፡ ኣብ ልዕሊ ቃልስ ህዝቢ ኤርትራ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ቐጥታዊ ጭቡጥ ጽዑቕ ሓደገኛ ጽልዎ ኣንብርሉዮ። እዚ ሓቲ'ዚ ማንም ዝክሕዶ ኣይኮነን። ዓይኒ ዘዐምት ኣይኮነን። ስለዝኾነ ድማ፡ ዘይነዓቕ ክፋል ተቃውሞ ኣይልታት ኤርትራ ብዝርከባም ፖለቲካዊ ዓቕምም ሕቶ ትግራይ ከም ቀንዲ እዋናዊ ሕቶኡም ጌርም ክውስዱዎን፡ ቀንዲ ዓውደ ኤርትራዊ ቃልሶም ናብ ዓውደ ቃልስ ትግራይ ከልግስዎን ይረኣዩ ኣሎዉ። እዚ ካኣ ናይ ዝኣ ርእሱ ሓደገኛ መቃቓሊ ፖለቲካዊ ኣሰላልፋ ዝሒዝን ሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ዝነድእን ብክንድኡ ደረጃ ቃልስ ህዝቢ ኤርትራ ድሕሪት ዝመልስንዮ። ብስንክኡ ኣብዚ እዋንዚ ኤርትራውያን ተቃዎምቲ ኣይልታት ኣብ ኤርትራዊ ዓውደ ቃልስ ጸኒዖም ዝቃለሱን፡ ናታቶም ዓውደ ቃልስ ንዲፎም ኣብ ዓውደ ትግራይ ዝከተቱን ኮይኖም ተመቓቑሎም ይረኣዩ ኣሎዉ።

ህዝቢ ኤርትራ ዓንዲ ማእከል ቃልስ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ'ዮ። ንተቃለስቲ ሃገራዊ ኣይልታት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዝሸከም በዓሉ ህዝቢ ኤርትራ'ዮ። ዕማም ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኤርትራ፡ ናይ ህዝብን ተቃለስቲ ኣይልታትን ኤርትራ'ዮ። ስለ'ዚ'ምበኣር፡ ናይ ኤርትራዊ ተቃውሞ ኣይልታት ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ኤርትራ ይኹን ኣብ ወጻኢ መሰረታዊ ዓውደ ቃልሱ ኤርትራዊ ዓውዲ'ዮ። ብራኢቶና እዚ ዓውደ ቃልሱ'ዚ ኣብ ዝኾነ እዋን ብዝኾነ ይኹን ምኽንያት ዝልወጥ፡ ወይ ብካልእ ዝተካኣ ኣይኮነን። ናይ ህዝቢ ኤርትራ ቃልስ ክሳብ ዘሎ ህያው ኮይኑ ዝቐጽል'ዮ። ቃልስ ህዝቢ ኤርትራን ዓውዱን ዘይነጸጸሉ ዘንተ ሞጎታዊ ሓድነት ኣሎዎም። ሓደ ብዘይ'ቲ ካልእ ክህልው ኣይክእልንዮ። ተቃለስቲ ኣይልታት ኤርትራ ፈተወቲ ሰላምን ዲሞክራሲን መሓዙት ህዝቢታት ንምፍራይ ዝዓለመ መሰረታዊ ኤርትራዊ ዓውደ ቃልሶም እንክይለቐቑ፡ ምስ ህዝቢ ትግራይን ካልኣት ኢትዮጵያውንን፡ ምስ ህዝቢ ሱዳን ..... ወዘተ፡ ሓረግ፡ ወይ እምነት እንክይፈለዩ፡ ኮታ ምስ ፈተውቲ ሰላምን ዲሞክራሲን ህዝቢታት ጎረባብትን ዓለምን ብሓፈሻ ከከም መድረኻዊ ተደላይነታት ገድላዊ ምሕዝነት ንምህናጽ ኪቃለሱ ጉቡእን ንቡርንዮ። እዚ ካኣ ኣብ ሕሉፍ ተሞኩሮ ናጽነታዊ ቃልሲና ብግብሪ ተራኢዮ'ዮ። ንኣብነት ኣብ እዋን ሓርነታዊ ቃልስ ህዝቢ ኤርትራ፡ ፖለቲካዊ ኣይልታት ሰውራ ኤርትራ ናጽነታዊ ሕቶ ህዝቢ ኤርትራ እንክይወዘፉን ባይታኡ ዝኾነ መሰረታዊ ዓውደ ቃልሶም እንክይለቐቑን፡ ንሕቶ መሰል ርእስ ውሳኔ ብሄራት ኢትዮጵያ፡ ንዲሞክራሲያውን ፍትሓውን ሕቶታት ህዝቢታት ኣፍሪቃ፡ ኤሲያን፡ ላቲን ኣመሪካን ፖለቲካዊ ደገፎም ይህቡን፡ ሕቶታቶም ህዝቢ ኤርትራ ክፈልጦም ምእንቲ በብጉባኤታቶም ደጋፊ ፖለቲካዊ መርገጺታት ይውሱቱን ነበሩ። ሕጂ'ውን ከከም ዓቕምና ከምኡ ምግባር ይካኣል'ዮ። ኪንገብር ይግባኣና ድማ። እዚ ካኣ ሕቶ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ እንክይወንዘፍካን ኣብ ኤርትራዊ ዓውደ ቃልስ ብኩሉ ዓቕምኻ ጸንዕካ እናተቃለስካ ብሓደ ሸነኽ፡ ብካልኣይ ደረጃ ኣብ ናይ መሓዙት ህዝቢታት ዓውደ ቃልስ ድማ በቲ ካልእ ሸነኽ ከከም ዓቕምኻ ምቅላስ'ዮ። ብከምዚ ኣገባብ ቃልስ፡ ኣብ ሓደ መድረኽ ኣብ ናይ ባዕለኻን መሓዙትካን ክልቴ ዓውዲታት ቃልስ ምቅላስ ይካኣል'ዮ። ናይ ዓውደ ምሕዝነታዊ ቃልስ ትርጉምን ቁም ነገርን፡ ነቲ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ዓውደ ቃልስ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዝትክእን ዝቐይርን ኣይኮነን።

ስርዓት ኢሳያስ ንምውዳቕ ዝግበር ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ንጊዜኡ ኣወንዝፍካ፡ ሕቶ ትግራይ ከም ቀንዲ እዋናዊ ቃልስኻ ጌርካ ምውሳድን ዓውደ ኤርትራዊ ቃልሲ ለቂቕኻ ኣብ ዓውደ ቃልሲ ትግራይ ምኽታትን፡ ኣብ ደምበ ተቓውሞ ኤርትራ ገፊሕ ሃጓፍ ዝፈጥር ጉጉይ ኣገባብ ቃልሲ ኣብ ርእሲ ምኻኑ፡ ከይዱ ከይዱ ፖለቲካ ኤርትራ ኣብ ክንዲ ንቕድሚት ዝስጉም ንድሕሪት ክጉተትን ኣብ መቐቐሊ ድሑር ፖለቲካ ክርግረግን ዝደፍእን፡ ንስርዓት ኢሳያስ መስተርሖ ዝህብንዮ። ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ንዴሞክራሲያዊ ለውጢ ዝዕንቅፍን ዓውደ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዘዘብዕንዮ። ዘይንቡር'ውንዮ።

ኣብ'ዚ ህልው መድረኽ'ዚ ናይ ህዝቢ ኤርትራን ሃገራዊ ሓይልታቱን መሰረታዊ ዋኒኖም ጸረ ስርዓት ኢሳያስ ምቅላስ'ዮ። ኤርትራዊ ሃገራዊ ዓውደ ቃልሲም ዘይምልቓቕዮ። ዓውዲታት ሱዳን፡ ወይ ትግራይ፡ ወይ'ውን ካልእ ከባቢታት ብፍጹም መሰረታዊ ዓውደ ቃልሲም ኣይኮነን። ብቐዳምነት ናይ ባዕለኻ ቃልሲ እናኣካየድካ ብካልኣይ ደረጃ ብምሕዝነት እትቃለሰሎም ዓውደ ቃልሲታት'ዮም። ተቐለስቲ ሓይልታት ኤርትራ ኤርትራዊ ዓውደ ቃልሲ እንክይለቐቑ ኣብ ዓውደ ቃልሲ ትግራይ ይኹን ኣብ ካልእ ዓውደ ቃልሲ ምሕዝነታዊ ቃልሲ ከካይዱ ቅኑዕን ጉቡእንዮ። እዚ ኣብ መንጎ ህዝቢናን ሃገራዊ ሓይልታቱን ኣፈላላይ ኣይፈጥርንዮ። እኳ ዳኣ ምሕዝነት ቃልሲታት ህዝቢታት ዘሓይል'ዮ። ህዝቢ ትግራይ፡ ወይ ካልእ ዝኾነ ህዝቢ ዓንዲ ማእከል ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ስለዘይኮኑን፡ ተሸከምቲ ሃገራዊ ሓይልታት ኤርትራ ንዴሞክራሲያዊ ለውጢ'ውን ስለዘይኮኑን፡ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኤርትራ ኣብ መቀለ፤ ወይ ኣብ ኣዲስ ኣበባ፤ ወይ'ውን ኣብ ካርቱም ኣይኮነን ዝወድቑ። እምበኣር ዝኾነ ኤርትራዊ ተቐዋሚ ሓይሊ፡ ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ኤርትራዊ ዓውደ ቃልሲ ኣወንዝፉ፡ ኣብ ዓውደ ትግራይ ምክታት ጉጉይን ዘይንቡርንዮ። በኣንጻሩ ድማ ዝኾነ ኤርትራዊ ተቐዋሚ ሓይሊ ኤርትራዊ መሰረታዊ ዓውደ ቃልሲ እንክይለቐቑ ከም ምሕዝነት መጠን ኣብ ጎኒ ህዝቢ ትግራይ ይኹን ኣብ ጎኒ ዝኾነ ውጹዕ ህዝቢ ደጋፊ መርገጺ ክውስድን ክቃለስን ገድላዊ ጉብእ'ዮ። ንቡር'ውንዮ። ንሕና ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ምስ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ማናዳ ምናዳ ድማ ምስ ህዝቢ ትግራይ ምሕዝነታዊ ቃልሲን ዝምድናን ንምድልዳል ብመትከልን ግብርን ዓቕምና ብዝፈቐደ ኪንጽዕር ጸኒሕናን ኣሎናን። ኣብ ኢትዮጵያ ማለት ኣብ ትግራይን ካልእ ከባቢታትን ተዋሳኔቲ ወገናት ውግእ ሓድሕድ ደም ንጹሃት ምፍሳስ ንምግታእ ውግእ ደው ንምባልን ፍትሓዊ ሰላማዊ ፍታሕ ንምንዳይን ኣብ ክቢ ጠረጴዛ ዘተ ኮፍ ኪብሉ ዘይተቐጠበ ጸዕሪታት ከካይዱ ንጽዊዕ።

ኣብ'ዚ መድረኽ'ዚ ካብ'ዚ ኣትናዮ ዘሎና ደውታ ብቅልጡፍ ንምውጻእ፡ ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ክለ መዳያቱ ኣዝዩ ተዳኺሙን ኣብ ዓለም ዕርቃኑ ተቐልዑን ስለዘሎ፡ ምውዳቁ ንምቅልጣፍ ሰፊሕ ሃገራዊ ሓቛፊ ጽላል ንምህናጽ ኣብ ዕቱብ ሃገራዊ ዘተ ኪንጽመድ ይግባእና።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን ግሃድኤ